

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Hyperaspistes Diatribae Aduersus Serum Arbitrium
Martini Lutheri**

Erasmus, Desiderius

Coloniæ, 1526

VD16 E 3030

59 Qui eligant meliora ex libris sancto[rum], Blasphem co[m]parationes confundunt. Hieronymus inique calumniatus defenditur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-34433

Vbi latina illa industria Græce æquata, q̄ sicut dicit
& ludicrū uocabulo uanissimorū? Sed sic cōtingit im
prudentibus, ut malignis lectoribus librorū, dū ea
q̄ sunt infirmitatis in patribus & sanctis, faciūt os
mnia eē summæ autoritatis, ut culpa ista nō sit au
tor, sed lector. Ac si q̄s sanctimonia & autorita
te sancti Petri nixus, cōtenderit oīa q̄ S. Petrus un
q̄ dixit, eē uera, ut etiā illud p̄suadeat eē uerū, quod
Matthæi.16. ex carnis infirmitate suscit Ch̄rō, ne
pateret, aut illud, ubi iussit Ch̄rōm exire a se de na
ui, & m̄lta alia, in q̄bus ab ip̄o Ch̄rō rephenditur.

59 Similes sunt, q̄ eiusmodi sunt, illis, q̄ ridea
di grā garriunt, nō eē oīa uera, q̄ sunt in Euanges
tio, & apprehēdunt illud Iohan. 8. ubi Iudæi dicūt
ad Christū, Nōne bene dicimus nos, q̄ Samaritā
nus es & dæmoniū habes? Vel illud, Reus ē mor
tis. Vel illud, Hunc inuenimus subuertentē gentē
nostrā, & prohibentē tributa dari Cæsari. Idē fas
ciunt, diuerso quidē fine, nec uolūtate, ut illi, sed
cæcitate & ignoratiā liberī arb. assertores, q̄ expa
tribus id, qđ infirmitate carnis lapsi pro lib. arb.
dixeruut, ita apprehēdunt, ut etiā opponāt ei, qđ
alio loco h̄dē patres fortitudine spūs cōtra libētū
arb. dixerunt, tū urgent mox, & cogūt, ut melius
cedat dēteriori. Ita fit, ut autoritatē dēterioribus
distribuant, q̄a faciunt ad sensum carnis suę, &
adimant melioribus, q̄a faciunt cōtra sensum car
nis suę. Cur nō potius eligimus meliora? Talia es
tim m̄lta sunt in patribus. Et ut exēpli aliqd affe
cta. Quid carnalius? immo qđ magis impiū, sacris
legū, & blasphemū dici p̄t, q̄ id qđ Hieronymus
solet, Virginitas cœlū, cōiugiū terrā replet, q̄si Pa
triarchis

triarchis & ap̄kis ac christianis cōiugibus terra, nō
cōlū debeat, aut uirginibus uestalibus in genti-
bus sine Ch̄o, cōlū debeat? Et tñ hæc & filia ex
patribus colligunt Sophistæ, dñ nūero potius q̄ ius-
dicio certat, ut autoritatē illis parēt, quēad modū
fecit in suis ille Faber Cōstantiensis, q̄ margaris
tū illud suū, id est, Augiæ stabulū nup̄ donauit pu-
blico, ut eēt qđ p̄hs & eruditis nauſeā cieret & uoz

60 Per hæc ad illud r̄ndeō, ubi dicas (mitū
Incredibile eē, ut deus eccl̄iae suæ errorē dissimula-
rit tot secl̄is, nec ulli sanctor̄ suor̄ reuelarit, id qđ
nos cōtendimus eē doctrinæ euangelicæ caput;
Prīmū nō dicimus errorē hunc eē in eccl̄ia sua tol-
leratū a deo, nec in ullo suo sancto, Eccl̄ia em̄ spū
dei regit, Sancti agunt spū dei, Rom. 8. Et Chr̄us & Eccl̄ia
sua manet usq; ad cōsummationē mūdi. Et
eccl̄ia dei est firmamentū & colūna ueritatis, Hęc
(inq) nouimus, Nā sic habet & symbolū oīm nos-
trū, Credo eccl̄iam sanctā catholicā, ut impossibi-
le sit, illā errare etiā in minimo articlo. Atq; si etiā
done mus, aliq; electos in errore teneri in tota ui-
ta, tñ ante mortē necesse ē, ut redeat in uiā, q̄a Ch̄is
dicit Iohā, 8. Nemo r̄apiet eos de manu mea. Sed
hic labor, hic opus est, certo cōstare, an illi, quos tu
eccl̄iam uocas, Eccl̄ia sint, uīl poti⁹ antora uīta ér-
rantes, demū ante mortē sint reduicti. Necq; em̄ ses
qui⁹ statim. Si deus illos oēs, q̄s adducis, quāta uīs
longa serie secl̄or̄, eruditissimos uīros, passus sit
errare, ergo eccl̄iam suā passus est errare. Vide po-
pulū dei Israel, ubi in tanto regū nūero & tēpore,
ne unū quidē rex nūeraū, q̄ nō erret. Et sub Elia
p̄pheta sic oēs & omne qđ publicū erat istius pos-
puli.